

INFORMACJA DOTYCZĄCA DZIAŁALNOŚCI

WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W ŚREMIE

prowadzonego przez
Śremskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „TRÓJKA”

Spis treści

Informacje ogólne

Wstęp

I. Liczba uczestników Warsztatu, stopień i rodzaj ich niepełnosprawności

I. 1 Liczba uczestników z poszczególnych gmin powiatu śremskiego

II. Formy i metody realizowanej przez Warsztat działalności rehabilitacyjnej w 2019 roku

III. 1 Rodzaje terapii zajęciowej

III. 2 Metody i techniki terapii zajęciowej stosowane w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Śremie

III.3 Zakres pracy na poszczególnych pracowniach w WTZ w Śremie w 2019 roku

IV. Działania rehabilitacyjne w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Śremie

V. Występy artystyczne, kulturalne Uczestników, imprezy rekreacyjne w 2019 roku

VI. Rewalidacja psychologiczna, rehabilitacja ruchowa, preorientacja zawodowa

VIII. Dodatkowe zajęcia realizowane w ramach terapii zajęciowej w WTZ w Śremie

IX. Informacja o wykorzystaniu przez Warsztat środków finansowych w 2019 roku

Informacje ogólne

- I. Nazwa i adres Warsztatu Terapii Zajęciowej: **Warsztat Terapii Zajęciowej w Śremie**,
ul. Chełmońskiego 1, 63-100 Śrem
- II. Imię i nazwisko kierownika WTZ: **mgr Dominika Stefaniak**
- III. Jednostka Organizacyjna, która utworzyła WTZ: **Śremskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „TRÓJKA” w Śremie**
- IV. Data podjęcia działalności przez warsztat: **01.12.2016 r.**
- V. Liczba uczestników: **35**
- VI. Liczba pomieszczeń zajmowanych przez WTZ: **12**
- VII. Powierzchnia pomieszczeń zajmowanych przez WTZ: **250 m²**
- VIII. Przystosowanie warsztatu do potrzeb uczestników: **toalety, podjazd dla wózkowiczów, winda**
- IX. Środek transportu: autobus przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnościami – własność **Transport Marzena Broniarz-Przewóz Osób**

Wstęp :

Warsztat Terapii Zajęciowej działa w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 Nr 123 poz. 776),

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej Dz. U.04.63.587 (Dz. U. Z dnia 15 kwietnia 2004 r.) oraz na podstawie
- Regulaminu Organizacyjnego Warsztatu Terapii Zajęciowej w Śremie.

W roku 2019 warsztat objął wsparciem 35 dorosłych osób z niepełnosprawnością, będących mieszkańcami Powiatu Śremskiego. W ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestnicy nabywali nowe umiejętności oraz poszerzali swoje zainteresowania.

Główne cele realizowane w roku 2019 :

- podnoszenie umiejętności zawodowych na poszczególnych pracowniach, wprowadzanie nowych technik rękodzielniczych, nauka obsługi specjalistycznych maszyn i urządzeń,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych mających na celu podnoszenie kompetencji uczestników w zakresie umiejętności dbania o własne zdrowie, organizowania wolnego czasu oraz ogólnej zaradności życiowej i społecznej,
- ścisła współpraca z rodzinami oraz opiekunami uczestników mająca na celu rozwiązywanie spraw socjalnych oraz wsparcie i poradnictwo w zakresie podejmowanych terapii, leczenia,
- współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- aktywizacja uczestników w zakresie kulturalnym – wyjazdy do kina, teatru, udział w przeglądach i festiwalach sztuki,
- rozwijanie zainteresowań i pasji uczestników : Klub Sportowy, Kółko Teatralne, Klub Przyjaciół Zwierząt, Hipoterapia, Klub Fotograficzny,
- prowadzenie treningu ekonomicznego oraz nauka przedsiębiorczości (wykonywanie wyrobów „na zamówienie”, przygotowanie oraz prowadzenie sprzedaży podczas kiermaszów, gospodarowanie środkami uzyskanymi ze sprzedaży wyrobów, racjonalne gospodarowanie pieniędzmi oraz wykonywanie zakupów),
- podnoszenie umiejętności w zakresie prowadzenie gospodarstwa domowego – wykonywanie prac porządkowych na terenie WTZ, samodzielne przygotowywanie posiłków

I. Liczba uczestników warsztatu, stopień i rodzaj ich niepełnosprawności

L.P.	NAZWISKO I IMIĘ	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	TERMIN WAŻNOŚCI ORZECZENIA	DATA PRZYJĘCIA DO WTZ
1	B.J.	Znaczny	11-I / 05-R / 01-U	STAŁA	04.04.2017
2	B.R.	Znaczny	11- I	STAŁA	02.01.2019
3	D.N.	Znaczny	10-N	31.05.2020	01.12.2016

4	D.M.	Umiarkowany	01-U	STAŁA	02.05.2019
5	D.M.	Umiarkowany	01-U	STAŁA	01.12.2016
6	H.S.	Znaczny	10-N	STAŁA	01.12.2016
7	J.A.	Znaczny	10-N	STAŁA	01.12.2016
8	K.M.	Znaczny	02-P / 01-U	STAŁA	01.12.2016
9	M.R.	Znaczny	PS	STAŁA	01.12.2016
10	M.J.	Umiarkowany	01-U	STAŁA	01.12.2016
11	N.K.	Znaczny	02-P	STAŁA	01.12.2016
12	P.J.	Umiarkowany	01-U	STAŁA	01.12.2016
13	P.D.	Znaczny	10-N	STAŁA	04.04.2017
14	P.K.	Umiarkowany	10-N / 02-P	STAŁA	01.12.2016
15	R.M.	Umiarkowany	02-P	STAŁA	01.12.2016
16	R.D.	Umiarkowany	10-N	STAŁA	28.04.2017
17	S.S.	Znaczny	10-N	STAŁA	01.12.2016
18	S.A.	Znaczny	11-I / 02-P	30.11.2020	02.09.2019
19	SZ.M.	Znaczny	02-P / 05-R	STAŁA	01.12.2016
20	SZ.L.	Znaczny	01-U	STAŁA	01.12.2016
21	Ś.P.	Umiarkowany	02-P	31.08.2021	25.10.2019
22	T.B.	Umiarkowany	01-U	STAŁA	01.12.2016
23	T.P.	Znaczny	01-U	STAŁA	01.12.2016
24	T.J.	Umiarkowany	11-I	STAŁA	01.12.2016
25	T.R.	Znaczny	10-N / 06-E / 04-O	STAŁA	01.12.2016
26	T.SZ.	Umiarkowany	11-I / 01-U	STAŁA	01.12.2016
27	W.B.	Znaczny	01-U	STAŁA	01.12.2016
28	W.L.	Umiarkowany	01-U	STAŁA	09.01.2018
29	W.M.	Znaczny	01-U10-N /	STAŁA	01.12.2016
30	Z.T.	Znaczny	01-U / 10-N	STAŁA	01.09.2017

W grudniu 2019 roku Warsztat Terapii Zajęciowej zwiększył liczebność uczestników o kolejne pięć osób i objął ich rehabilitacją zawodową, społeczną oraz ruchową.

L.P.	NAZWISKO I IMIĘ	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	TERMIN WAŻNOŚCI ORZECZENIA	DATA PRZYJĘCIA DO WTZ
1	H.M.	Znaczny	12-C	31.01.2023	10.12.2019
2	J.A.	Znaczny	02-P / 01-U / 05-R	STAŁA	10.12.2019
3	K.A.	Znaczny	PS	STAŁA	10.12.2019
4	T.D.	Znaczny	01-U / 02-P	31.07.2021	10.12.2019
5	T.M.	Znaczny	10-N	STAŁA	10.12.2019

STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI (LICZBA OSÓB)

STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	LICZBA OSÓB
Znaczny	23
Umiarkowany	12
Lekki	0

I.1 Liczba uczestników z poszczególnych gmin powiatu śremskiego:

GMINA	LICZBA UCZESTNIKÓW
Gmina Śrem	21
Gmina Dolsk	4
Gmina Książ Wielkopolski	8
Gmina Brodnica	2
OGÓLEM: 4 Gminy	35

II. Formy i metody realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej w 2019 roku.

Terapia zajęciowa jest formą rehabilitacji fizycznej, psychicznej społecznej i zawodowej uaktywniającą osoby z niepełnosprawnością dzięki ćwiczeniom ruchowym, integracyjnym i artystycznym, wykonywanym pod

okiem terapeutów. Osoby z niepełnosprawnościami fizycznymi, intelektualnymi lub innymi dysfunkcjami rozwojowymi angażują się w różne aktywności z dziedziny zajęć psychoruchowych, ćwiczą sprawność manualną podczas prac zawodowych oraz doskonalą radzenie sobie z codziennymi czynnościami, które pozwolą powyższym osobom sprawniej funkcjonować w społeczeństwie i usamodzielniać się.

Terapia zajęciowa to sposób na integrację osób z niepełnosprawnościami z otoczeniem, ze środowiskiem lokalnym w celu rozwijania samodzielności i nabycia umiejętności społecznych niezbędnych w codziennym życiu. Podstawowym celem terapii zajęciowej jest przygotowanie uczestników do możliwie samodzielnego życia zgodnie z ich potrzebami, możliwościami psychicznymi, zainteresowaniami i oczekiwaniami otoczenia społecznego.

W Warsztacie w Śremie występują następujące **formy** w procesie rehabilitacji:

- **grupowa** - polegająca na wykonywaniu zadań przez kilka osób. Grupy mogą liczyć 2-6 osób, mogą być tworzone celowo lub powstawać samorzutnie;
- **zbiorowa** - wszyscy uczestnicy wykonują jednocześnie tę samą pracę, chociaż pracują we właściwym dla nich tempie;
- **indywidualna** – uczestnik wykonuje zadania specjalnie dla niego przeznaczone, (przygotowane).

III.1 Rodzaje terapii zajęciowej

I **Ergoterapia** – terapia pracą, terapia poprzez zajęcia manualne

II **Socjoterapia** – terapia zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych, towarzyskich

III **Arteterapia** – terapia sztuką, kontakt bierny lub czynny ze sztuką i kulturą

I. ERGOTERAPIA - RODZAJ TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Metody ergoterapii

Dziewiarstwo	Hafciarstwo	Krawiectwo	Filcowanie	Stolarstwo	Ogrodnictwo	Wikliniarstwo	Ikebana
1	2	3	4	5	6	7	8

II. SOCJOTERAPIA - RODZAJ TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Metody socjoterapii

Ludoterapia zabawoterapia 1	Terapia ruchem 2	Trening umiejętności społecznych 3	Rekreacja 4

III. ARTETERAPIA - RODZAJ TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Metody arteterapii

Rysunek 1	Malarstwo 2	Grafika komputerowa 3	Rzeźba 4	Sztuki użytkowe 5	Zdobnictwo i dekoratorstwo 6	Muzykoterapia 7	Biblioterapia 8
		Filmoterapia 9		Teatroterapia 10		Choreoterapia 11	

III. 2 Metody i techniki terapii zajęciowej stosowane w WTZ w Śremie

Rodzaj terapii zajęciowej: ergoterapia	
METODA	TECHNIKA TERAPII ZAJĘCIOWEJ
1. DZIEWIARSTWO	Szydełkowanie Robienie na drutach Młynek dziewiarski Obręcz dziewiarska

2. HAFCIARSTWO	Hafty: ścieg sznureczkowy, łańcuszkowy, wypełniający
3. FILCOWANIE	Metoda ręcznie na mokro Metoda ręcznie na sucho Metoda maszynowo na sucho
4. KRAWIECTWO	Szycie rzeczy użytkowych (serwety, poduszki, organizery, torby, worki itp.) Szycie spersonalizowanych aplikacji Szycie pluszowych zabawek Naprawa odzieży Przygotowanie kostiumów oraz dekoracji do przedstawień
5. STOLARSTWO	Prace w drewnie np. skrzynki, ramki, domki, szopki bożonarodzeniowe, podstawki pod stroiki świąteczne, ozdoby i dekoracje drewniane (domki dla jeży, budki lęgowe) Wypalanie w drewnie Montaż domku ogrodowego Prace rękodzielnicze: ozdoby i dekoracje (szkatułki, skrzynki na wino, gry stolikowe, choinki, renifery, zające, świeczniki), tworzenie trasy do rehabilitacji sensorycznej
6. OGRODNICTWO GARDENOTERAPIA	Prace ogrodnicze i porządkowe
7. IKEBANA	Kompozycje z suszonych i żywych kwiatów, roślin, owoców, itp.
8. WIKLINIARSTWO	Wyplatanie różnorodnych przedmiotów z wikliny, np. koszyki, stroiki

Rodzaj terapii zajęciowej: socjoterapia	
METODA	TECHNIKA TERAPII ZAJĘCIOWEJ
1. LUDOTERAPIA / ZABAWOTERAPIA	Zabawy manipulacyjne Zabawy tematyczne Zabawy konstrukcyjne Zabawy i gry dydaktyczne

2. TERAPIA RUCHEM	Ćwiczenia ogólnie usprawniające, oddechowe, poranne itp. (lodowisko, gra w boule, Nordic Walking, zajęcia ruchowe w ogrodzie i na siłowni zewnętrznej, bowling, basen) Gry i zabawy ruchowe (połączone mogą być również z elementami rytmiki i tańca) Nauka czynności życia codziennego: - trening samoobsługi, np. mycie się, czesanie, ubieranie, przemieszczanie, itp. - trening kulinarny, np. estetyczne przygotowanie i spożywanie posiłków, robienie zakupów; nauka operowania pieniędzmi, doboru artykułów spożywczych, kulturalnego zachowania się przy stole (savoir-vivre)
3. TRENING UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH	Treningi: nawiązywania relacji, prowadzenia rozmowy i podtrzymywania kontaktów, aktywnego słuchania, asertywności, kształtowania potrzeb i oczekiwań, rozwiązywania konfliktów
4. REKREACJA	Sylwoterapia (oddziaływanie pięknem przyrody – terapia przez spacer po lesie, po parku) Hortikuloterapia (zajęcia plenerowe w zakresie pielęgnacji roślin ogrodowych i doniczkowych – terapia zwiększająca umiejętności i zaangażowanie za prace ogrodowe) Zabawy i gry zespołowe Zwiedzanie – obserwowanie czynności wykonywanych przez inne osoby, np. występów artystycznych, zawodów sportowych bądź rezultatów ich pracy, np. oglądanie wystaw Relaksacja – forma psychoterapii, której celem jest odprężenie, rozładowanie stanu napięcia psychofizycznego i mięśniowego – rozluźnienie (w ciągu dnia) bądź wyciszenie; jest to ważny element radzenia sobie ze stresem u osób niepełnosprawnych zarówno ruchowo jak i intelektualnie

Rodzaj terapii zajęciowej: **arteterapia**

METODA	TECHNIKA TERAPII ZAJĘCIOWEJ
1. RYSUNEK	Rysowanie kredkami ołówkowymi, pastelami, ołówkiem, węglem, cienkopisami

2. MALARSTWO	Malowanie farbami plakatowymi, akwarelą, witrażowymi, do szkła, Batik – malowanie woskiem na tkaninie, kąpiel w barwniku
3. MULTIMEDIA GRAFIKA KOMPUTEROWA	Obsługa komputera - pakiet Office (edytor tekstu i grafiki) Obsługa urządzeń poligraficznych i biurowych (laminarka, bindownica, bigownica, gilotyna, zszywacze, dziurkacze, stempel rotacyjny) Przetwarzanie dokumentów Edycja, obróbka zdjęć i rysunków Gazetka warsztatowa, kronika Wydruk, np.: losy, zawieszki, zakładki do książek, kartki okolicznościowe, plakaty dekoracyjne, wizytówki, dyplomy, vouchery
4. RZEŹBA	Masy plastyczne – masa solna, glina, modelina, plastelina, masa papierowa itp. Papiero-plastyka – origami – motywy przedmiotów, kwiatów; tworzenie kartek okolicznościowych
5. SZTUKI UŻYTKOWE	Fotografia Plakat, projekty okładek, ulotki reklamowe, zaproszenia, kartki okolicznościowe Collage – wycinanie, wyklejanie, wydzieranie z papieru i tworzenie pracy łączonej różnymi technikami plastycznymi i komputerowymi
6. ZDOBNICTWO I DEKORATORSTWO	Ikebana - układanie kompozycji z suszonych i żywych kwiatów, roślin, owoców oraz darów natury, np. kory drzewa, szyszek, mchu, muszli, drewna, piór itp., kompozycje w wazonie, w ramach obrazów, koszykach Dekoracje – okolicznościowe, świąteczne, np. stroiki Wielkanocne, Bożonarodzeniowe, wycinane ozdoby z papieru z okazji świąt i uroczystości Zdobienie różnych przedmiotów, np. ramek Decoupage – przyklejanie na różnego rodzaju spreparowaną powierzchnię wyciętego wzoru z papieru lub serwetki papierowej
7. MUZYKOTERAPIA	Muzykoterapia bierna – muzyka aktywizująca, relaksacyjna, trening relaksacyjny Muzykoterapia czynna – muzykowanie (gitara, ukulele i inne), nauka śpiewania nowych piosenek, śpiewanie utworów znanych i lubianych, popularnych ludowych czy biesiadnych

8. BIBLIOTERAPIA	Czytanie głośne fragmentów lub całości książki / tekstu przez uczestników i dyskusja po przeczytaniu treści Słuchanie tekstów biblioterapeutycznych (aktywizujących bądź relaksacyjnych) Poradnictwo biblioteczne – propozycje do samodzielnego czytania i rozmowa po przeczytaniu

9. FILMOTERAPIA	Projekcja filmów i dyskusja po niej
10. TEATROTERAPIA	Pantomima (scenki pantomimiczne) Oglądanie spektakli
11. CHOREOTERAPIA	Taniec Ćwiczenia muzyczno-ruchowe Improwizacje ruchowe przy muzyce

Metody terapii:

1. Słowne

- Dostarczanie wiadomości
- Rozmowa
- Prelekcja
- Dyskusja
- Opowiadanie
- Opis
- Instrukcje społecznego porozumiewania się na drodze umowy (pochwała, zakazy, upomnienia)

2. Praktyczne

- Samodzielnych doświadczeń
- Zadań stawianych przez instruktora
- Ćwiczeń
- Realizacji zadań wytwórczych
- Odtwarzanie

3. Oglądowe

- Pokazu i obserwacji
- Przykładu
- Bezpośredniego odbioru

4. Objaśniająco – poglądowe

- Pokaz
- Lektura

Audycje radiowe i telewizyjne

5. Samodzielnego dochodzenia do wiedzy

Problemowa
Drama
Inscenizacji
Sytuacyjna
Symulacyjna

6. Programowane

Z użyciem komputera i Internetu

7. Weryfikacyjne

Analiza tworzonych prac

8. Trening umiejętności zachowań społecznych:

- Trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej
- Trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej
- Trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia
- Trening umiejętności praktycznych
- Trening zachowań rynkowych i ekonomicznych
- Trening w rozwiązywaniu problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich
- Trening zachowań prozdrowotnych
- Trening w zakresie edukacji seksualnej
- Trening przygotowania do podjęcia pracy

III.3 Zakres pracy na poszczególnych pracowniach w roku 2019

1. Pracownia gospodarstwa domowego

METODY	ZAKRES PRACY
ERGOTERAPIA	Trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia <u>Śniadania</u> - Naleśniki z masą budyniowo-serową; Gofry; - Placuszki z kaszy manny; Pancakes bezglutenowe; - Bułki serowe; Drożdżowe bułeczki pomidorowe; - Chleb pszenny drożdżowy z suszonymi pomidorami i rozmarynem; - Sałatka ziemniaczana; Sałatka makaronowa z warzywami; Sałatka ryżowa z warzywami; Sałatka ryżowo-makrelowa; - Kanapki. <u>Dania obiadowe:</u> - Zupa pomidorowa z ryżem, Zupa ogórkowa; Zupa z selera i batata; Zupa-krem

- pomidorowy z pulpetami; Zupa kalafiorowa; Zupa dyniowa; Zupa cebulowa z grzankami; Kartoflanka; Zupa-krem kalafiorowy; Barszcz z grzybami; Zupa „Nic”;
- Kluski leniwe; Kluski śląskie z sosem śmietanowo-ziółowym; „Kopytka” z sosem grzybowym;
  - Pierogi ze szpinakiem; Pierogi z kaszą gryczaną i serem;
  - Racuchy z jabłkami; Racuchy bez jabłek; Placki ziemniaczane;
  - Placuszki ryżowe z sosem grzybowym; Kotleciki z kaszy gryczanej i cukinii;
  - Pizza z szynką i warzywami; Minipizze bezglutenowe;
  - Kotlety z piersi kurczaka z puree ziemniaczanym i surówką;
  - Kotlety z mięsa mielonego i kaszy manny z puree ziemniaczanym i buraczkami;
  - Piers z kurczaka z warzywami – gotowane na parze;
  - Zapiekanka makaronowa z mięsem mielonym;
  - Tortilla z farszem z mięsa mielonego;
  - Smażona cukinia; Kotlety chlebowe; Kotlety z kalafiora i kaszy jaglanej.

Desery:

- Ryż na mleku zapiekany z jabłkami; Budyń „własnej roboty”;
- Ciastka cynamonowo maślane; Ciastka „pieczarki”; Ciastka „Maślane motylki”; Ciastka „Pieguski”; Ciastka maślane z orzechami; Pierniki; Talarki kakaowe; Ciastka z ziemniakami; Ciastka z ryżem gotowanym;
- Strucla z dżemem; „Drożdżowy cynamonowiec”; Placek drożdżowy z jabłkami i kruszonką; Sernik; brownie; Jabłecznik z budyniem i bitą śmietaną; Placek z brzoskwiniami i ptasim mleczkiem; Sernik „Cielaczek”, Placek z jabłkami, gruszkami i masą budyniową; Placek na śmietanie z wiśniami i kruszonką; Placek „Trio”; Placek ze śliwkami i orzechami; Ciasto buraczane; Placek „Skubaniec”; „Miodownik”; Ciasto czekoladowe; Jabłecznik z pianą z białek i kisieliem;
- Placuszki dyniowe; Placuszki serowe;
- Mazurki wielkanocne; Babka wielkanocna tzw. „Zebra”;
- Waffle z masą kakaową;
- Karmelki miodowe;
- Bezy;
- Drożdżówki z serem i owocami; Chruściki drożdżowe; Serowe „oponki”; „Amerykany”; Pączki pieczone; Rogale z nadzieniem kokosowo-orzechowym;
- Galaretki z owocami.

Przetwory

- Dżem truskawkowy; Dżem winogronowy; Dżem dyniowy; Dżem pomarańczowy; Dżem jabłkowy; Dżem gruszkowy; Powidła śliwkowe;
- Tarte buraki z majerankiem;
- Pieczone pomidory w zalewie ziołowej.

Inne:

- Kompot z jabłek; Kompot z winogron;
- Koktajl witaminowy;
- Kogel-mogel;
- Makaron;
- Kostki bulionowe warzywne;
- Ciasto cebulowe;

	- Suszone pestki dyni; - Wydmuszki i pisanki z gęsich jaj; - Zapoznanie się z piramidą zdrowego żywienia i aktywności fizycznej.
	Trening umiejętności praktycznych - Ćwiczenia obsługi płyty indukcyjnej, piekarnika, robota kuchennego; - Sprzątanie po posiłkach, obsługa zmywarki; - Segregacja dzianin przeznaczonych do prania, dobór środków piorących, obsługa pralki; - Prasowanie i składanie tkanin, odczytywanie symboli na metkach; - Wyszukiwanie przepisów w gazetkach, książkach kucharskich, Internecie; - Sprawdzanie dat ważności; - Nakrywanie do stołu; - Składanie serwetek; - Odczytywanie godziny z zegarka. Trening zachowań rynkowych i ekonomicznych - ćwiczenia w liczeniu w zakresie do 20 - planowanie zakupów, sporządzanie listy zakupów - wyjście do sklepu i zakup produktów z listy

2. Pracownia artystyczna

METODY	ZAKRES PRACY
RYSUNEK	- rysowanie kredkami ołówkowymi – wykonywanie prac takich jak: portrety, pejzaże, kwiaty, martwa natura, cienkopisami – portrety, martwa natura, kompozycje własne, - rysowanie pastelami – prace dowolne, krajobrazy, martwa natura - ołówek i węgiel – martwa natura, portrety, pejzaże, kompozycje kwiatowe, odbijanie form – elementów przyrodniczych, faktur,
MALARSTWO	- malowanie farbami plakatowymi, akwarelą - krajobrazy, prace na dowolny temat. - farbami do szkła – mozaiki na butelkach, kwiaty na szkle, Batik – malowanie na tkaninie,
RZEŹBA	- aniołki, serca, kształty dowolne - glina - formy przestrzenne i płaskie – aniołki, latarenki, domki, serca z szkłem, świeczniki, tace pod kadzidelka, krzyże, domki płaskie i przestrzenne, kury, biżuteria, ozdoby choinkowe, osłonki, wazon, donice, szklwienie, przygotowanie do wypału, - masa papierowa – miski, maski - papieroplastyka - origami – choinki, motyle , kartki okolicznościowe
WITRAŻ	- wprowadzenie i nauka do tworzenia witraży metodą Tiffaniego
DEKORATORSTWO	- dekoracje okolicznościowe – Bożonarodzeniowe, Wielkanocne, dekoracje na oknach oraz na Warsztacie. Dekoracje z wykorzystaniem papieru – kwiaty, śnieżynki, motyle - decoupage – zdobienie drewnianych ramek, pudełek, słoików, butelek
SZTUKI UŻYTKOWE	- collage – dekorowanie pudeł, robienie prac z wycinków z gazet i produktów spożywczych (np.: nasion itp.), łączenie różnych faktur.

MUZYKOTERAPIA	- aktywne słuchanie muzyki z wykorzystaniem rekwizytów (chust, folii malarskiej) - zajęcia relaksacyjne – z wykorzystaniem muzyki klasycznej, treningi autogenne Schultza, - wykonywanie prac malarskich przy akompaniamencie muzyki klasycznej, relaksacyjnej - nauka piosenek (spotkania z piosenkami patriotycznymi, ludowymi, kolędowanie, śpiewanie przy akompaniamencie gitary, ukulele, podkładu muzycznego i inne.
FILMOTERAPIA	- wspólne oglądanie filmu połączone z dyskusją - Dyskusyjny Klub Filmowy (odbywający się cyklicznie, raz w tygodniu) - wyjazdy do kina
TEATROTERAPIA	- tworzenie przedstawień – pantomima przy akompaniamencie muzyki – wyjazd na Przegląd Małych Form Tanecznych w Grodzisku Wielkopolskim (I miejsce) oraz występ na Festiwalu Cudów (taniec z chustami), Kabaretonie w Wolsztynie (przedstawienie kabaretowe pt: „Ławeczka”) - przygotowanie przedstawienia cyrkowego oraz występu tanecznego na Śremską Integrację w ŚDS Śrem, występ artystyczny na II urodzinach WTZ Śrem oraz pantomima patriotyczna „Wolność” na spotkanie PTTK Śrem, - oglądanie spektakli – Wyjazd do Teatru w Lesznie („Królowa Śniegu”) - ćwiczenia ruchowe, teatralne, artykulacyjne, dynamiczno-ruchowe)
CHOREOTERAPIA	nauka prostych układów tanecznych połączone z improwizacjami tanecznymi

3. Pracownia multimedialna

METODY	ZAKRES PRACY
MULTIMEDIA GRAFIKA KOMPUTEROWA	- praca w programie Word - listy obecności, informacje, pisma - opracowywanie grafiki do zaproszeń, obwieszczeń, informacji, plakatów - wykonywanie rysunków na zawieszki do produktów WTZ - wykonywanie rysunków na kartki okolicznościowe - praca grupowe – realizacja prezentacji multimedialnej, realizacja prezentacji o WTZ - odtwarzanie muzyki, przesłuchiwanie, układanie playlisty na zabawy w WTZ przesuwanie, kopiowanie, usuwanie pozycji z playlisty - wyszukiwarka Google – wyszukiwanie informacji przy tworzeniu gazetki, bieżących wydarzeń, faktów, sprawdzanie pogody, surfowanie po stronach www, wyszukiwanie wierszy, życzeń świątecznych - nauka i utrwalenie obsługi sprzętu multimedialnego (projektor, aparat, kamera, tablet i smartfon), - pobieranie zdjęć na projekty dla innych pracowni, zdjęcia pobierane do bieżących zadań, zdjęcia/obrazy/dokumenty pobierane na rzecz realizacji gazetki. - przesyłanie informacji linki/wiadomości/emotikony za pomocą komunikatorów internetowych (prowadzenie strony www., wtz, redagowanie wpisów na stronie internetowej oraz Facebooku) - zakładanie maila, prowadzenie skrzynki pocztowej
SZTUKI UŻYTKOWE	- kalendarze, plakaty dekoracyjne w ramach, ogłoszenia, plakaty oraz ulotki o

odbywających się kiermaszach w formie papierowej i elektronicznej,
 - wierszyki jako wkładki do kartek świątecznych, komplety zawieszek do prezentów, zawieszki do prac rękodzielniczych,
 - sentencje i oznaczenia do kalendarzy adwentowych.

4. Pracownia ogrodniczo-bukieciarska

METODY	ZAKRES PRACY
OGRODNICTWO / GARDENOTERAPIA	- wysiew nasion w doniczkach (warzywa, zioła) - oczyszczanie ogrodu z chwastów, krzewów - grabienie, - sadzenie roślin i krzewów, - zakładanie trawnika, - montaż domków dla owadów, ptaków i jeży
DEKORACJE OKOLICZNOŚCIOWE wiosenne, letnie, jesienne, zimowe, wielkanocne, bożonarodzeniowe	- choinki z mchu, piór, szyszek świerkowych - stroiki świąteczne w doniczkach, na podkładkach z gałązek świerku, jodły, szyszek, kory - ozdoby wiosenne z siana - ozdoby wielkanocne w szkle, kamienne - palmy wielkanocne i wianki z gałązek wierzby, mchu, brzozy - koguciki z gałązek brzozy - palmy wielkanocne - ozdoby o tematyce okazjonalnej - kompozycje jesień w skrzynkach, na korze leśnej - ozdoby bożonarodzeniowe - wieńce świąteczne w formie koła - wiosenne dekoracje w szkle, - wypalane zawieszki z brzozy, - jesienne ramki z mchu i patyków, - stroiki w szkle i ceramice, - stroiki adwentowe na pniu brzozy i plastrach,
REKREACJA	- hortikuloterapia – zajęcia w ogrodzie - sylwoterapia – zajęcia nad jeziorem, spacer po lesie po parku
DEKORATORSTWO	- wykorzystanie surowców wtórnych jako elementy dekoracyjne – butelki z plastiku na kwiaty

5. Pracownia krawiecko-dziewiarska

METODY	ZAKRES PRACY
KRAWIECTWO –	- bieżniki, serwety na stoliki, kapelusze na igły, - wkłady do poduszek, woreczki eko -śniadaniowe,

PROJEKTOWANIE, WYKRÓJ, SZYCIE RĘCZNE, SZYCIE MASZYNOWE, UŻYWANIE PRASKI KALETNICZEJ W KRAWIECTWIE	- naprawa odzieży, - podszywanie zasłon, firanek, - skracanie spodni, spódnic, sukienek i podszywanie ich, - projektowanie i wykroje aplikacji na indywidualne zamówienie do spersonalizowanych worków, toreb, kosmetyczek itp. - plecaki dla dorosłych i dzieci (np. z króliczymi uszami), - tildy (konie, zajączki, kury) - patchworkowe poduszki, poduszki z aplikacją wyszywaną lub przyszywaną oraz w kształcie: kamieniczek, chmurek - maty i poduszki do ogrodu, poszycia do leżaków ogrodowych, - worki, organizery, pokrowce na tablety, kosmetyczki na dokumenty, proporczyki (girlandy) - etui na telefon, breloczki, legowiska dla psów, - torby dwustronne z kieszeniami i zamkiem błyskawicznym - wszywanie zamków błyskawicznych, - szycie lawendowych worków zapachowych, woreczków do kalendarzy adwentowych, - nauka obsługi praski kaletniczej, zakładanie oczek, nap, zatrasków, nitowanie
DZIEWIARSTWO – MŁYNEK DZIEWIARSKI, OBRĘCZ DZIEWIARSKA, SZYDEŁKO, DRUTY	- obręcz dziewiarska (czapki, kominy, siatki), - dzierganie za pomocą szydełka (łańcuchy jako włosy do aniołów i grzywy dla tild zwierzęcych), - ozdoby etniczne (łapacze snów), - dzierganie za pomocą drutów (mitenki – rękawiczki bez palców, szale, czapki), - zakładanie osnowy i wątku (wyplatanie podkładek)
HAFCIARSTWO – WYSZYWANIE-ŚCIEG ŁAŃCUSZKOWY, SZNURECZKOWY, SUPEŁKOWY	- ścieg sznureczkowy i supełkowy: aplikacje lew, dziewczyna, kamieniczki, sowki - ścieg dziergany: etui do telefonu, kosmetyczki, portfel
FILCOWANIE NA SUCHO I MOKRO	- aplikacje na poduszkach (filcowanie na sucho, ręczne) – drzewo, dąb, koniczyny, - aplikacje na poduszkach (filcowanie maszynowe) etui, torby, krajobraz zimowy - kulki, kwiaty jako aplikacje na torby, buty, broszki, anioły, dzwonki, pajace (filcowanie na mokro),

6. Pracownia rękodzieła

METODY	ZAKRES PRACY

7. Pracownia stolarska

METODY	ZAKRES PRACY
STOLARSTWO	- klejenie ramek z drewna - świeczniki z drewna brzoźowego - domki z drewna do dekoracji - prace na konkurs: drewniana kartka świąteczna, - szkatułki z drewna - świeczniki adwentowe na 4 świece, na podgrzewacze, świeczniki na stojakach - anioły z brzozy - anioły z drewna sosnowego - doniczki na zioła - donice ogrodowe - choinki z drewna - drewniany wieszak na klucze - szopka Betlejemka z drewna i kory - skrzynki ażurowe z listwy drewnianej sosnowej - podstawki z drewna do stroików - podstawki pod doniczki - renifery i zające z drewna - wykonanie i montaż drewnianych domków dla jeży, budek lęgowych - wypalanie napisów na skrzynkach drewnianych, - tworzenie tabli terapeutycznych z pionkami, zabawek, gier stolikowych - skrzynki ażurowe na wino, - ozdoby ścienne drewniane (postaci z bajek)

IV. Działania rehabilitacyjne w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Śremie

1. Ogólne usprawnianie psychofizyczne

- a. Muzykoterapia – poprzez muzyczną aktywizację uczestników; słuchanie utworów muzycznych; umiejętność poruszania się w rytm muzyki
- b. Biblioterapia – poprzez czytanie przez terapeutów i uczestników utworów literackich oraz aktywne ich słuchanie.
- c. Wsparcie psychologiczne – kontakt psychologa z uczestnikami i pracownikami warsztatu; pomoc w rozwiązywaniu problemów
- d. Terapia przez kontakt z przyrodą
- e. Arteterapia – terapia poprzez sztukę
- f. Aktywizacja zawodowa
- g. Zajęcia rekreacyjne rozwijające psychoruchowo uczestników i dbające o ich kondycję zarówno fizyczną, jak i psychiczną (w efekcie zwiększenie gibkości ciała, zagęszczenia umięśnienia, zmniejszenie wad postawy)

- h. Gry i zabawy pedagogiczne
- i. Gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu poprawiające postawy, koordynacje ruchowe i sposoby poruszania się uczestników
- j. Konkursy i zawody sportowe wyrabiające umiejętność współpracy w grupie
- k. Codzienne uczestnictwo w terapiach zajęciowych organizowanych na WTZ w poszczególnych pracowniach
- l. Wyjazdy integracyjne mające na celu scalenie grupy i rozwój życia społecznego zapobiegające wykluczeniu społecznemu
- m. Rehabilitacja społeczna poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzane aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej
- n. Wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych
- o. Likwidacja barier w komunikowaniu się i dostępie do informacji
- p. Kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi
- q. Najważniejszą formą aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej uczestników WTZ jest uczestnictwo tych osób w Warsztacie Terapii Zajęciowej

2. Rehabilitacja psychologiczna

Cel:

- a. maksymalna poprawa sprawności psychicznej uczestników- rozpoznawanie możliwości i potrzeb uczestnika, analiza sytuacji trudnych, interwencje kryzysowe, zwiększenie efektywności w relacjach interpersonalnych
- b. adaptacja w sferach intelektualnej, behawioralnej i emocjonalnej uczestników celem lepszego przystosowania osób z niepełnosprawnością do życia codziennego

Metody:

- a. psychoedukacja
- b. pokaz, naśladownictwo
- c. rozmowy psychologiczne aktywizujące uczestników do czynnej współpracy
- d. obserwacja psychologiczna
- e. terapia ruchem
trening umiejętności społecznych
- f. ludoterapia
- g. aktywizacja zawodowa
- h. wykonywanie testów i kwestionariuszy psychologicznych

Efekty:

- a. zwiększenie efektywności w relacjach interpersonalnych
- b. nabycie podstawowych umiejętności radzenia sobie z sytuacjami trudnymi
- c. zmniejszenie agresji i zwiększenie wyciszenia
- d. realniejszy obraz własnej osoby
- e. poznawanie sposobów wyznaczania własnych priorytetów i celów
- f. większa stabilizacja emocjonalna
- g. zwiększona samodzielność

3. Rozwijanie umiejętności życia codziennego

Formy zajęć:

- a. trening w zakresie czynności życia codziennego
- b. ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej
- c. trening w zakresie wyglądu zewnętrznego
- d. zajęcia z gospodarstwa domowego: higieniczne i estetyczne przyrządzenie posiłków, prace porządkowe w domu, obsługa urządzeń technicznych i audiowizualnych
- e. trening ekonomiczny w zakresie gospodarowania własnymi środkami finansowymi, planowania zakupów oraz oszczędzania
- f. umiejętność odpowiedniego zachowania się, zasady savoir-vivre

4. W zakresie przygotowania do życia w środowisku społecznym warsztat prowadził zajęcia w zakresie:

- a. ćwiczenia umiejętności komunikacyjnych
- b. ćwiczenia umiejętności komunikowania się w sposób werbalny i niewerbalny
- c. trening umiejętności interpersonalnych
- d. trening wiedzy o samym sobie
- e. trening mediacji i negocjacji

5. Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy

Formy zajęć:

- a. trening przygotowania do podjęcia pracy
- b. trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonywane zadania
- c. rozwijanie motywacji i tempa pracy
- d. ćwiczenia koncentracji uwagi i pamięci
- e. ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadań
- f. ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy

- g. ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzania powierzonego zadania do końca

6. Rozwijanie umiejętności zawodowych

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie uczestnikom WTZ uzyskania odpowiedniego zatrudnienia poprzez udział w aktywizacji zawodowej. Nasi uczestnicy przechodzą ocenę zdolności do pracy poprzez współpracę instruktorem zawodu z psychologiem, ustalenie kwalifikacji, uzdolnień i zainteresowań oraz dobór odpowiedniego miejsca pracy i jego wyposażenie.

Formy zajęć:

- a. Zajęcia w pracowni gospodarstwa domowego
- b. Zajęcia w pracowni artystycznej z zastosowaniem niezbędnych technik
- c. Zajęcia stolarskie w pracowni rękodziela z zastosowaniem różnorodnych technik stolarskich, obróbki drewna, łączenia drewna, lakierownia, strugania, szlifowania, wypalania itp.
- d. Zajęcia w pracowni krawiecko-dziewiarskiej
- e. Zajęcia w pracowni multimedialnej
- f. Zajęcia w pracowni ogrodniczo-bukieciarskiej

7. Aktywizacja zawodowa

Cel:

- a. przygotowanie do świadomego wyboru zawodu zgodnie z zainteresowaniami i możliwościami
- b. rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywacja do działania,
- c. kształtowanie szacunku do pracy,
- d. kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji
- e. kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy
- f. modelowanie umiejętności samopoznania – analizowanie swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu
- g. kształtowanie umiejętności pracy w zespole, zaangażowanie, komunikatywność
- h. rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy (odpowiedzialność, samodzielność, wytrwałość).

Metody :

- a. metody aktywizujące
- b. zajęcia indywidualne i grupowe
- c. zachęcanie do pracy przez wzmocnienie pozytywne
- d. wykład, dyskusja
- e. burza mózgów

- f. projekcja filmów edukacyjnych
- g. trening umiejętności społecznych

Efekty :

- a. rozwijanie twórczego myślenia, komunikowania się, umiejętności dyskusowania na różne tematy
- b. rozwijanie własnych pomysłów i idei
- c. rozwijanie świadomości siebie, swoich mocnych i słabych stron, predyspozycji
- d. wiedza na temat różnych zawodów i cech niezbędnych do ich wykonywania
- e. zwiększenie wiary we własne możliwości

8. Rehabilitacja ruchowa

Cel: przywracanie sprawności fizycznej i psychicznej w możliwym do osiągnięcia zakresie

Metody :

- a. PNF, PIR
- b. stretching
- c. McKenzie
- d. gimnastyka korekcyjna
- e. kinesiotaping
- f. relaksacja mięśni Jacobsona
- g. masaż leczniczych

Efekt :

- a. uczestnik zwiększa swoją aktywność fizyczną
- b. rozwija koordynację oraz równowagę
- c. uczy się przyjmowania prawidłowej postawy ciała
- d. rozwija swoje zainteresowania sportowe
- e. zna i wykonuje samodzielnie podstawowe ćwiczenia
- f. zwiększa swoją samodzielność z zakresu lokomocji oraz samoobsługi
- g. poznaje dyscypliny sportowe oraz ich zasady
- h. zna podstawowe konsekwencje oraz zagrożenia wynikające z prowadzenia nieprawidłowego trybu życia (brak ruchu, nadmierna waga)

VI. Występy artystyczne, kulturalne Uczestników, imprezy rekreacyjne w 2019 roku

DATA	WYDARZENIE	MIEJSCE
08.01.2019	Wyjazd do Kina w Poznaniu – realizacja Voucher'a za zajęcie	Poznań

	II miejsca w konkursie Śremska kartka świąteczna 2018 organizowanego przez ŚOK	
19.01.2019	Występ artystyczny Klubu teatralnego – 100-lecie Odzyskania Niepodległości RP dla PTTK Śrem	Klub Odlewnik Śrem
09.01, 16.01, 23.01, 30.01.2019	Wyjścia do Śremskiego Sportu na lodowisko w ramach zajęć warsztatowego Klubu sportowego	Śremski Sport
07.02.2019	Spotkanie z pracownikami Centrum Integracji Społecznej Śrem, preorientacja zawodowa, temat: zapobieganie bezrobociu	Siedziba WTZ
14.02.2019	Wyjście do Restauracji na obiad walentynkowy – forma integracji, nauka kształtowania umiejętności zachowania się w miejscach publicznych, trening kształtowania samodzielności i zasad współżycia w środowisku	Restauracja L'ascada
06.02, 13.02, 20.02, 27.02	Wyjścia do Śremskiego Sportu na lodowisko w ramach zajęć warsztatowego Klubu sportowego	Śremski Sport
01.03.2019	Wyjazd do WTZ Kościan – spotkanie integracyjne – nauka i doskonalenie nawiązywania kontaktów	Salka przy Kościele Brata Alberta
08.03.2019	Obchodzenie Dnia Kobiet – wyjście do Restauracji „Nova Sytuacja” oraz do kina „Słonko” - spotkanie integracyjne – kształtowanie właściwej komunikacji interpersonalnej, zasad partnerstwa	Śrem – Restauracja „Nova Sytuacja” ; Kino „Słonko”
14.03.2019	Wizyta kosmetyczki i fotografa – trening w zakresie działania związanego z kształtowaniem nawyku i umiejętności dbania o higienę osobistą	Siedziba WTZ
19-20.03.2019	Szkolenie „Pierwsza pomoc” - dla uczestników oraz pracowników WTZ	Siedziba WTZ
21.03.2019	Pierwszy Dzień Wiosny – teleturniej „A kogo?” oraz spacer w kolorowych skarpetach z okazji Światowego Dnia Zespołu Downa – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Siedziba WTZ
22.03.2019	Wizyta uczniów klasy VII B ze Szkoły z Kórnika – spotkanie integracyjne	Siedziba WTZ
7.03.2019	Wyjście w ramach zajęć klubu sportowego – Nordic Walking	Śrem
4.04.2019	Wyjazd na Przegląd Małych Form Tanecznych	Grodzisk Wielkopolski
8.04.2019	Wyjazd do Gniezna: zwiedzanie muzeum, spotkanie integracyjne w ŚDS Gniezno	Gniezno
9.04.2019	Wyjazd na hipoterapię – gimnastyka lecznicza na koniu	Baranówko
10.04.2019	Kiermasz wielkanocny – nawiązywanie kontaktów z lokalnym społeczeństwem, kształtowanie samodzielności i zasad współżycia w środowisku	Siedziba WTZ
18.04.2019	Śniadanie Wielkanocne – kształtowanie współpracy, odpowiedzialności, zasad partnerstwa	Siedziba WTZ

19.04.2019	Wyjście do śremskiego ZOO	Śrem
25.04.2019	Wyjazd do Gaju – rozwój sfery emocjonalnej, fizycznej, wzrost poczucia własnej wartości	Schronisko w Gaju
05.04, 17.04, 26.04.0219	Wyjście w ramach zajęć klubu sportowego – Nordic Walking	Śrem
7.05.2019	Wyjazd na hipoterapię – gimnastyka lecznicza na koniu	Baranówko
8.05.2019	Wyjście do Biblioteki Publicznej w Śremie - wykorzystanie książek i czasopism dla regulacji systemu nerwowego i psychiki człowieka	Śrem
9.05.2019	Wizyta pana Macieja Maćkowiaka z Klubu Petanque – w ramach zajęć klubu sportowego – spotkanie na temat gry w boule	Siedziba WTZ – ogród
17.05.2019	Kiermasz i spotkanie z pracownikami ZUS Śrem – integracja ze społeczeństwem lokalnym, kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji interpersonalnej	Klub Relax Śrem
30.05.2019	Wyjazd do Gniezna – Marsz Równości – nauka skutecznej komunikacji, kształtowanie empatii i zrozumienia, integracja grupy	Gniezno
30.05.2019	Zawody sportowe w Miejskiej Górcie	Miejska Górka
31.05.2019	Wyjazd do Gaju – rozwój sfery emocjonalnej, fizycznej, wzrost poczucia własnej wartości	Schronisko w Gaju
4.06.2019	Wyjazd na hipoterapię – gimnastyka lecznicza na koniu	Baranówko
05.06.2019	Piknik ze Śremskim Kołem Diabetyków – integracja społeczna	Śrem
5.06.2019	Piknik „Śremska integracja” w ŚDS Śrem – spotkanie integracyjne, nawiązywanie kontaktów	Śrem ŚDS
14.06.2019	Otwarcie ogrodu „Raj-ka”	Śrem siedziba WTZ
18.06.2019	Wyjazd do Zbrudzewa – wędkowanie – zajęcia rekreacyjne dla ciała i umysłu	Zbrudzewo staw
27.06.2019	Wyjazd do Gaju – rozwój sfery emocjonalnej, fizycznej, wzrost poczucia własnej wartości	Schronisko w Gaju
7.08.2019	Wyjazd integracyjny z Kołem Diabetyków Śremskich – zwiedzanie zabytków	Zaniemyśl, Środa Wilkp.
10.08-14.08.2019	Wycieczka uczestników, pracowników WTZ do Jarosławca – integracja, kształtowanie samodzielności współpracy i zasad współżycia w środowisku	Jarosławiec
16.09.2019	Wyjazd do Lucin – wędkowanie – zajęcia rekreacyjne dla ciała i umysłu	Luciny
11.09, 25.09.2019	Wyjście w ramach zajęć klubu sportowego – Nordic Walking	Śrem
2.10.2019	Wyjście do Biblioteki Publicznej – rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego Ja i osoba niepełnosprawna „Pstryk ale model” organizowanego przez PCPR Śrem	Biblioteka Publiczna Śrem

12.10.2019	Wyjazd na VI Wojewódzki Kabaret Osób Niepełnosprawnych	Wolsztyn
18.10.2019	Świat talentów bez granic - Warsztaty Cudów – spotkanie integracyjne	Śrem Aula Jana Pawła II
23.10.2019	Spotkanie integracyjne podczas uroczystości obchodzenia 10-lecia RON w Śremie	Muzeum Śrem
03.10, 16.10, 24.10.2019	Wyjście w ramach zajęć klubu sportowego – Nordic Walking	Śrem
17.11.2019	Kiermasz Piernikowe LOVE – prezentacja rękodzieła wykonanego przez uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej	Aula Jana Pawła II Śrem
6.12.2019	Kiermasz bożonarodzeniowy – sprzedaż rękodzieła uczestników WTZ – integracja ze społeczeństwem, kształtowanie współpracy	Siedziba WTZ
6.12.2019	Mikołajkowy turniej w boule - zajęcia sportowe	Siedziba WTZ
11.12.2019	Otwarcie sezonu na lodowisku w ramach zajęć warsztatowego Klubu sportowego	Śremski Sport
16.12.2019	Spotkanie integracyjne z uczniami z Zespołu Szkół Politechnicznych w Śremie – wystawienie jasełek dla uczestników WTZ	Siedziba WTZ
18.12.2019	Wigilia warsztatowa w restauracji, wspólne kolędowanie	Restauracja La'scada Śrem
19.12.2019	Wyjazd na hipoterapię – gimnastyka lecznicza na koniu	Baranówko
20.12.2019	Kolędowanie z panem Ireneuszem	Siedziba WTZ
09.12, 12.12, 13.12, 16.12, 20.12.2019	Wystawienie Animacji mikołajkowych dla dzieci z Przedszkola językowego kinderki.pl w Śremie – współpraca, integracja, wspólne kolędowanie	Klub Relax Śrem

VI. Rewalidacja psychologiczna

Główne kierunki działalności rehabilitacyjnej psychologa w Warsztacie służą realizacji działań z zakresu rehabilitacji społecznej, poznawczej oraz wychowawczej. Stosowane są metody obejmujące poradnictwo indywidualne, rodzinne i zajęcia grupowe. Istotnym zadaniem jest rozbudzanie zainteresowań i aspiracji z jednoczesną oceną realnych możliwości rozwojowych, usprawnianie zachowanych funkcji, kompensowanie braków fizjologicznych i funkcjonalnych, systematyczną korektę dysfunkcji, redukcji powikłań wynikających z niepełnosprawności i niezdolności do pracy.

Prowadzone zajęcia mają na celu rozpoznanie możliwości i potrzeby uczestnika, zwiększanie ich efektywności biorąc pod uwagę stopień ich niepełnosprawności i poziom rozwoju intelektualnego poprzez analizę sytuacji trudnych, interwencje kryzysowe.

Organizowane zajęcia mają na celu zwiększenie efektywności w relacjach interpersonalnych, poznanie

sposobów wyznaczania priorytetów i celów oraz mocnych i słabych stron, zapoznanie z zasadami radzenia sobie w sytuacjach konfliktu oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości i odpowiedzialności za siebie i swoje czyny.

Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne pozwalają na stymulowanie ogólnego rozwoju uczestników, usprawnianie procesów poznawczych: pamięci, spostrzegania, koncentracji uwagi, logicznego i przyczynowo skutkowego myślenia. Psycholog przeprowadza zajęcia komunikacji interpersonalnej, ucząc zasad konstruktywnego komunikowania się, pokazując blokady i bariery istniejące w komunikacji ucząc uważnego słuchania i wyrażania własnych poglądów.

W trakcie realizacji programu rehabilitacji w Warsztacie prowadzone są zajęcia przeznaczone dla uczestników z trudnościami kształtowania i rozwijania umiejętności społecznych oraz interpersonalnych mające na celu dowartościowanie uczestników posiadających ograniczenia intelektualne i fizyczne, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przełamywanie barier językowych w celu porozumiewania się z uczestnikiem z dysfunkcją narządu mowy i słuchu.

Wszystkie działania prowadzone w WTZ mają na uwadze przygotowanie uczestników do integracji ze środowiskiem lokalnym oraz zaakceptowanie siebie i innych osób w otaczającym nas życiu. Wielu uczestników ostatnie lata spędziło w izolacji od społeczeństwa, dlatego tak ważnym celem było ponowne wzbudzenie w nich poczucia, że są kimś ważnym i należą do szerszej grupy społecznej.

Nadrzędnym zadaniem jest utrzymanie stałej współpracy z rodzinami uczestników, która ma za zadanie przełamywanie stereotypów, kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich, skonsolidowanie działań Warsztatu i rodziców/opiekunów prawnych uczestników.

VIII. Rehabilitacja ruchowa

Rehabilitacja ruchowa może być procesem ciągłym, w zależności od wieku, rozpoznania choroby i rokowań co do dalszej terapii. Istotnym celem w rehabilitacji ruchowej jest przywrócenie maksymalnie możliwej sprawności fizycznej i komfortu życia uczestnika. Uczestnicy mają obniżoną sprawność, wydolność oraz koordynację fizyczną. Osoby z niepełnosprawnościami, które większość wolnego czasu spędzało w swoich domach, nie mogących brać czynnego i aktywnego udziału w życiu rekreacyjnym czy sportowym z różnych przyczyn, straciło sprawność motoryczną, dlatego rehabilitacja ruchowa w Warsztacie nastawiona jest w szczególności na podniesienie i poprawę oraz utrzymanie kondycji fizycznej uczestnika w miarę własnych możliwości psychoruchowych.

Jednym z punktów odniesienia w utrzymaniu prawidłowej sprawności psychofizycznej jest nacisk na trening w zakresie zdrowego żywienia poprzez kontrolę masy ciała. Są to działania mające na celu nauczenie i wypracowanie samodzielności i zaradności w zakresie umiejętności kulinarnych z wykorzystaniem wiedzy o zasadach zdrowego odżywiania się poprzez czynny udział w zajęciach rehabilitacyjnych i sportowych.

W trakcie współpracy, uczestnik – rehabilitant, wykorzystywane są różne metody terapeutyczne dopasowane odpowiednio i indywidualnie do potrzeb każdego uczestnika Warsztatu.

Ze względu na różnorodność występujących schorzeń wśród uczestników usprawnianie realizowane jest poprzez rozmaite formy ćwiczeń indywidualnych i grupowych: ćwiczenia indywidualne oraz grupowe z wykorzystaniem drobnego sprzętu rehabilitacyjnego; ćwiczenia poprawiające wydolność organizmu, siłę mięśniową oraz wytrzymałość; ćwiczenia rozwijające równowagę oraz koordynację ruchową; ćwiczenia małej motoryki; ćwiczenia ogólno-usprawniające; ćwiczenia stabilizacji centralnej; ćwiczenia na przyrządach rehabilitacyjnych (rower, atlas); zapobieganie oraz korekcję wad postawy; gry i zabawy ruchowe; zajęcia sportowe i spacer; zajęcia zdrowy kręgosłup; ćwiczenia rozciągające i relaksacyjne dla kobiet; zajęcia siłowo-wytrzymałościowe dla mężczyzn.

IX. Preorientacja zawodowa

Poradnictwo zawodowe w ramach pracy z uczestnikami warsztatu obejmuje wsparcie w szczególności w sferze poznania i zaakceptowania siebie, podniesienia własnej wartości i poczucia bycia przydatnym oraz potrzebnym społecznie. Prowadzone są indywidualne bloki tematyczne z zakresu analizy potrzeb, oczekiwań i zainteresowań uczestnika, preferencji i predyspozycji zawodowych, samooceny – mocne i słabe strony, posiadanych umiejętności i zdolności ich wykorzystywania w życiu codziennym.

W ramach treningu w zakresie preorientacji zawodowej i przygotowania do podjęcia pracy uczestnicy biorą udział w zajęciach grupowych, podczas których rozwijają aktywność społeczną, pogłębiają i uzupełniają wiedzę wcześniej zdobytą, rozszerzają horyzonty myślowe, rozwijają zainteresowania w różnych dziedzinach nauki i kultury, dostrzegają i rozwijają indywidualne twórcze poglądy na różne tematy.

Realizując terapie zajęciową z zakresu aktywizacji zawodowej świadomie włącza się uczestników do procesu rewalidacyjnego w zakresie wszechstronnego rozwoju ich osobowości, ułatwiania nawiązywania kontaktów z otoczeniem.

Uczestnicy mają możliwość wzięcia udziału w prelekcjach na temat:

- a. kultury osobistej – savoir-vivre i dobrego wychowania w miejscu pracy – w jaki sposób należy się zachowywać, komunikować, traktować współpracowników, jaki wpływ na jakość stosunków międzyludzkich ma kultura osobista, normy społeczne;
- b. budowania współpracy – praca w zespole – czym jest zespół i współpraca, wyznaczanie celów, konflikty i kryzysy-mediacje;
- c. własnej tożsamości – wizja własnej osoby, role i pozycje społeczne, czym jest i na czym polega niepełnosprawność, czy jestem świadomy tego, że jestem osobą z niepełnosprawnością;
- d. co mogę robić? – podstawowe zawody- zajęcia z wykorzystaniem materiałów pomocniczych, prezentacja zawodów z elementami obrazkowymi, dzięki którym można dokonać analizy- kto może,

- a kto nie może i dlaczego wykonywać określonych czynności, niepełnosprawność w pracy,
- e. prawne aspekty związane z zatrudnieniem.

Rehabilitacja zawodowa ma także na celu kształtowanie i rozwijanie umiejętności społecznych i interpersonalnych. Uczestnicy Warsztatu czynnie reprezentują placówkę podczas kiermaszów przedsięwziętych. Pod kierunkiem instruktorów aktywnie przedstawiają wyroby rękodzielnicze, zachęcają do zakupu, podtrzymują rozmowy z potencjalnymi nabywcami, chętnie opowiadają o swoich dziełach artystycznych, adekwatnie zachowują się w miejscach publicznych.

Rezultatem pracy w dziedzinie aktywizacji zawodowej jest nauka i kształtowanie umiejętności związanych z kontrolowaniem własnych zachowań, praca nad właściwym i należyтым zachowaniem się w różnych miejscach publicznych, nauka prawidłowego używania i stosowania form grzecznościowych adekwatnych do sytuacji, nauka i kształtowanie wiary we własne możliwości, idee, pogłębianie swoich zainteresowań, kształtowanie twórczego myślenia i nabywanie umiejętności prowadzenia konwersacji na różne tematy, rozwijanie świadomości siebie, swoich słabych i mocnych stron.

VIII. Dodatkowe zajęcia realizowane w ramach terapii zajęciowej w WTZ w Śremie w 2019 roku

1. **AKADEMIA ZDROWIA – ZNAM SWOJE CIAŁO DBAM O SWOJE ZDROWIE**, działania profilaktyczne promujące zdrowy tryb życia, mające na celu udoskonalenie samodzielności i zaradności w zakresie zachowań prozdrowotnych;

2. **KLUB SPORTOWY** – promowanie aktywności sportowej.

Klub sportowy prowadzi działania mające na celu promocję aktywnego trybu życia i efektywnego wykorzystywania wolnego czasu, w tym promocję aktywności fizycznej; gimnastyka, zabawy ruchowe, gra w boule, nordic walking, amatorskie łyżwiarstwo, wędkarstwo;

3. **GRAFIKA KOMPUTEROWA – zajęcia z elementami fotografii**, działania mające na celu usprawnianie procesów poznawczych: myślenia przyczynowo skutkowego, rozwijają percepcję wzrokową, słuchową, koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową itp.;

4. **DYSKUSYJNY KLUB FILMOWY – filmoterapia** - magia filmowych emocji.

Film to jedna z najprzyjemniejszych form terapii. A także forma wsparcia dla osób, które chcą polepszyć jakość swojego życia i lepiej rozumieć siebie oraz innych;

5. **TEATROTERAPIA** - to działania mające na celu kształtowanie rozwoju osobistego, wpływ na uwolnienie nagromadzonych złych emocji i odreagowanie, pobudzanie sensoryczne, rozwijanie działań twórczych i kreowanie pozytywnego myślenia, usprawnianie koordynacji wzrokowo-ruchowej i koncentracji uwagi, zaspokajanie potrzeb samorealizacji.

6. KLUB PRZYJACIÓŁ ZWIERZĄT

Zajęcia mają charakter wolontariatu oraz działalności pomocowej. Polegają na wyprowadzaniu psów, pracach porządkowych, pomocy w codziennych czynnościach. Zamiarem działalności Klubu przyjaciół zwierząt jest również kontynuacja współpracy ze schroniskiem poprzez realizowanie zleceń, organizowanie zbiórek, akcji pomocowych na terenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Śremie.

Dodatkowo uczestnicy mają możliwość korzystania z hipoterapii. Hipoterapia uczy, że na koniu można nie tylko podbijać świat, ale i przełamywać lęki, uczyć się rozluźniania mięśni. Hipoterapia daje możliwości niespotykane w innych metodach rehabilitacyjnych.

X. Informacja o wykorzystaniu przez Warsztat środków finansowych w 2019 roku

Sprawozdanie finansowe (Zestawienie zbiorcze) z wykorzystania Środków- Powiat Śremski

Na prowadzenie WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ za rok 2019

L.p	Rodzaj kosztów określony zgodnie z umową	Plan Wysokość środków finansowanych na roczną działalność warsztatu zgodnie z umową i aneksami	Wykonanie- PFRON Rok 2019	Wykonanie – Powiat Śremski Rok 2019	RAZEM
1.	Wynagrodzenia pracowników warsztatu wraz z pochodnymi	383196	383190,26	0,00	383190,26
2.	Materiały, energia. Usługi materialne i niematerialne	50256	29492,08	20763,84	50255,92
3.	Dowóz uczestników, eksploatacja samochodu	101964	68360,20	33603,20	101963,40
4.	Szkolenia pracowników	3840	3840	0,00	3840
5.	Ubezpieczenia uczestników	2040	0,00	2040,00	2040,00
6.	Ubezpieczenie mienia	3384	0,00	2908,40	2908,40
7.	Wycieczki, imprezy organizowane dla uczestników	16420	16419,15	0,00	16419,15
8.	Materiały do terapii zajęciowej, w tym w pracowni gospodarstwa domowego	25180	25175,29		25175,29
9.	Koszty związane z treningiem ekonomicznym	11400	11400	0,00	11400,00
10.	Koszty związane z doposażeniem warsztatu	5520	4564,20	955,80	5520,00
11	Ogółem	603200	542441,18	60271,24	602712,42
			Zwrot niewykorzystanych środków w dniu 30.12.2019- wb nr 70/2019 kwota 438,82	Zwrot niewykorzystanych środków w dniu 30.12.2019- wb nr 21/201 kwota 48,76	Łączna kwota zwrotu 487,58